

cendum consensum. Quippe quidquid iuris est in preparato quad hoc, ut cui conceditur, vel denegatur preparatio, denegetur etiam, vel concedatur preparatorium, est etiam in preparatorio. *I. ad rem mobilem. ff. de procuratoribus.*

Sed iure optimo aliqui Doctores, quos tacito nomine refert Angelus ibidem, opinati sunt hoc ius querela, & rumpendi testamenti competere monasterio. Quia omnia monachorum iura sunt penitus in monasterium translata, & eodem modo illi iurum, quo monacho competebant: nec hereditas iam monacho, sed monasterio immediate defertur, ut probauimus num. 22. & 37. Nec obstat fundamentum contrarium, quia, vt diximus numeri 48. quando alterius comparari monasterium esset in iplius dannum, neutri comparatur.

*Denum ex omnibus dictis dux inferuntur. Prior est, non sola bona, que religiosus ante professionem habebat, de quibus nondum dilipuerat, cedere religioni capaci succendi professione emissa, sed etiam que postea acquirit, sive illa suis operis, & industria, sive donatione, sive hereditaria successione, aut legato, aut quoque alio modo acquirat, quod confitat ex cap. *Abbati. 8. quest. 1.* quod omnes facent. Quid autem quando religiose eti capax, dicemus infra. Et in Societate Ies v. dicemus etiam infra. Aduerit tamen bene Molina *tomo 1. de iust. disputation. 140. colum. 8. vers. non solam bona, non hoc ita accipendum, quasi religiosus profellus incapax quicquam sibi acquirat, & id postea in monasterium translat: est enim profellus incapax quicquam sibi acquirendi; sed ita ut ratione, & nomine illius profellus omnia ea monasterio immediate acquirat. Quare quod monialis fornacando acquisuit, tenetur reddere monasterio, non secus ac comparata manuum labore, vt optimè docet Molina *tomo 1. de iustitia. disputatione 94. colum. 9. vers. verum vero. vbi bene addit, si quid illi est profluum, ac debitum ob fornacationem, & nondum solutum, non illi, sed monasterio effundendum, quando periculum est fore, vt ipsa non redatur monasterio.***

*Posterior est, monacho incidente in hæresim, minimè amittere monasterium bona delata ipsi monacho; quippe ea non ipsi, sed monasterio acquiruntur, vt bene docet Spino *glossa 12. principali. n. 25.**

C A P U T X I I I .

Qualiter filiifamilias professi peculium sive castrense, sive quasi castrense, sive aduentitium, sive profectitum transcat in monasterium.

S V M M A R I V M .

Quoq; questiones disputantur sent. n. 1.

Quid sit visus, & quid visusfructus, & quomodo sit visus. num. 2.

Quomodo sit visus, & visusfructus. n. 3.

Visusfructus quo modis acquiratur. n. 4.

*Quo modo extinguatur visusfructus, & an morte domini proprietatis, an solus visusfructarius? Et visusfructus est servatus personalis, & quamvis constituantur pro aliquo, & suo herede, vel transferatur ex domini consensu, non est identicus visusfructus, sed nouus constituantur in alia persona, & quam transt. Et visusfructus relatum ciuitatis, aut iheristri quanto tempore duret, & quando non in totu*ris visusfructus, vel quando plures sunt visusfructus, uno ilium perdente redat visus ad proprietatem.**

*Visusfructus in legatu, donec Titius ad vigescimquattu*m. an-* peruenierit, vel ad sanam mentem redierit, vel uxorem an extinguatur morte Titii ante illum etiam, vel*

ante redditum ad sanam mentem, vel ante nuptias? Et quid de visusfructu legato uxori, si individualiter vixerit, & si transierit ad secundas nuptias Titio, an ea defuncta ante eum translatum, sit Titii n. 6.

An visusfructus legatus Titio decennio, & postea Sempronio, debentur statim Sempronio, si Titius ante id decennium obiit? n. 7.

An visusfructus reliqui uxori, si casata, & individualiter vixerit, & post eius mortem Titio, debetur Titio uxore nubente, nec expectanda sit eius mors? n. 8.

An visusfructus ad certum tempus constitutus finitur morte visusfructarius ante id tempus contingente? referunt quodam sententia. n. 9.

Explicatur sententia anchoris, & an legata alimenta ad quinquennium, extinguantur morte ante contingenti? &

textus l. vxori. 35. ff. de visusfructu legato. n. 10.

Quid distet inter visusfructum, & commodatum eius? referunt quodam sententia. n. 11.

Explicatur sententia anchoris. n. 12.

An visusfructus, aut actio ad eum alienari possit? referunt duae sententiae. n. 13. & 14.

Explicatur sententia anchoris, & respondetur contrariis. numero 15.

An posset visusfructus locari, aut hypothese subiecti? numero 16.

An vendita proprietate per visusfructuarium, vel ipso visusfructu, conservatur vendita sive commodata, et aliam valeat, & quando conservatur ius visusfructus venditum, & sic non valeat venditum aut cessio? n. 17.

Commodatus visusfructus in aliud translatur, an expiret morte transferentia, an potius eius in quem transferuntur? numero 18.

Quid si visusfructus transferatur de consensu domini proprietatis, sive prius illi traditus sit, sive solam actionem ad illum habuerit, an per eas morte cedens, an solus cessionary? numero 19.

An visusfructuarium vendens, vel transferens visusfructum, amittat eo ipso illum? referunt duplex sententia. num. 20. & 21.

Explicatur sententia anchoris. n. 22.

*P*LENVS huius disputationis intellectus petit aliquid quantum natura visusfructus, atque peculijs à clericis acquisitioni declarationem, vt inde constet, qualiter visusfructus à monacho ante professionem acquisitionis possit ad monasterium pertinere, & quale peculium sit acquisitionis à monacho ante professionem: id enim ex acquisitione à clero indagandum est. Et ideo quintuplex quiesce perteactanda est. Prima, de visusfructus translatione in aliud. Secunda, de qualitate peculij acquisitionis à clero. Tertia, de translatione peculij filiifamilias in monasterium tam quoad proprietatem, quam quoad visusfructum. Quarta, de visusfructu quoque preter paternum competentem monacho ante professionem, vel post professionem ei relieto, qualiter transire possit in monasterium. Ultima, de peculio paterno in aduentu filij bona, an per professionem patris amittatur, an potius transcat in monasterium?

*Q*UESTIO prima. An visusfructus ita visusfructu*ri persona inhereat, vt transferri in aliud minime possit, & eo ipso quod transfertur, extinguatur per in re quedam becuerit supponenda sunt, & deinde ad difficultates progressum faciemus. Est ergo supponendum, visusfructum sic definiri in l. 1. ff. de visusfructu, & quemadmodum quis oportet. & instill. coram iis, in principio. Est ius videnti, & frumenti alienare, falsa illius subtilitas. Quare in hoc distinguuntur ab ius: ius enim est, vi instill. de visu, & habitatione, in principio, ius dumtaxat videnti alienare, falsa*

sala eius substantia. Est enim duplex ius; quidam factum, qui est ipse videnti auctor, vt equitudo dicitur ius visusfructus: alter autem iuris, qui est ius videnti, per se uniuersaque celsitatem illo videnti. Quia autem visusfructus conuenient in hoc, quod sunt ius videnti re aliena, discrepant tamen, quod visus sit ius videnti illa, non autem frumenti: quare ille, cui conceditur ius visus, non plus habet, quam id, quod opus est, vt neque deficit aliquid, neque abundet ad vita necessaria pro cuiuscumque dignitate; & ita nec licet ei visum vendere, nec locare, nec gratis transferre in aliud. inst. de visu, & habitatione, in principio plenum. 1. 5. ff. de visu, & habitatione, & l. 1. 2. ff. codicis tit. 1. 6. aliij. 4. ff. de visusfructu l. regia 20. & 21. tit. 1. 5. parte 3. Visusfructus autem importat non solum ius videnti re, sed etiam frumenti illa: quare amplectitur quidquid emolumenta ex re illa percipi potest. Quare habens visusfructum potest frumentis illis in quocumque visus, & in quamcumque quantitate vidi, & illos omnino alienare. Quam differentiam alius citatus optimè tradit Castillo lib. 1. de visusfructu. cap. 28. & multis sequentibus.

3 Est autem duplex ius, & duplex visusfructus: quidam est causalis, quidam autem formalis. Causalis est, quia in ipsomet rei dominio est, nempe ius videnti, & frumenti re, quod illius dominus habet in illa. Dicitur autem causalis, quod dominum rei sit illius causa. Alter autem est formalis, qui nempe est in alia persona, & se separat a rei dominio. Quam distinctionem tradunt multi quos refert, & sequitur Barbosa textus allegans l. visusfruct. 58. num. 1. ff. statu matrimonio, & latilime Castillo libro 1. de visusfructu. 1000 cap. 1. eam defendit contra nonnullos eam impugnantes. Visusfructus autem causalis non dicitur proprius visusfructus, sed sic tantum proprii appellatur visusfructus formalis.

4 Hic autem visusfructus formalis duobus modis in genere constituitur, nempe lege, aut priuatae hominis dispositione; ille dicitur legalis, qualis est, qui legibus conceditur patri in aduentitia filii bona: hic autem dicitur conventionalis, quamvis non semper conuentione, seu pacto, sed interdum ultima voluntate, donatione, venditione, permutatione, aut alio contractu constituitur. Sic habetur inst. de visusfructu. §. 1. exp. 1. cam defendit contra nonnullos eam impugnantes. Visusfructus formalis dicitur visusfructus.

Finitur etiam hic formalis visusfructus diuersis modis, sed qui ad rem presentem faciunt, sunt duo. Prior est, quando ad certum tempus constituitur, & illud elapsum est. Posterior, quando visusfructuarium naturaliter moritur; tunc enim extinguitur visusfructus, & reddit ad proprietatis dominum, §. fin. inst. de visusfructu. Quare, vt visusfructus finitur, non attenditur mors domini proprietatis, sed solius visusfructuarium mortis, vt expresse deciditur l. 1. part. 3. C. de visusfructu. Cuius ratio est, quod visusfructus sit seruitus personalis. l. 1. ff. de visu, & visusfructu. Et ob id eius duratio non penderit a vita domini rei, sed a sola visusfructuarium vita, quia extincta, extinguetur quoque visusfructus. Atque ad eum per sonlis visusfructus, & si ille concedatur alii pro se, & pro suo herede, extinguetur morte prioris visusfructuarium, & ratione stipulationis constituerit nonus visusfructus in persona heredis. l. stipulatio ista. §. sed eis quis ff. de verborum obligat. & l. 1. quae summa fructum. 43. 5. 1. ff. de visusfructu. Similiter si dominus proprietatis constituerit visusfructum in aliis, & si illud elapsum est, vt potest iuxta textum l. visusfructu. 5. 2. ff. statu matrimonio, non idem visusfructus videbitur translatus, sed potius nouus constitutus in persona illius, in quem voluntate dominii translatus est. Quippe singulare pars translatus a domino, & breui manu per dominum constitutus de novo in cessionarij persona. Quare non amplius penderet ex vita personae transferentis, in cuius persona est per translationem extinctus, sed ex sola

Summa Th. Sanchez pars 1. 1.

H h extan

7 E contraria autem sepe videtur non statim alicui debet vsumfructus, sed post certum tempus, cum ramen statim debetur. Verbi gratia, si Titio legetur vsumfructus decessu, & postea Sempronio; videtur non debeti Sempronio, donec labetur decennium mortuo ante id tempus Titio, sed usque ad decennium lapsum pertinere ad heredem, cui proprietas relata est. At dicendum est debeti statim à morte Titii Sempronio, quia sublata est de medio persona, cuius gratia est dilatatio tempus, ut Sempronius eum vsumfructum consequatur; & quia testator post Titium videtur praevaluisse heredi Sempronium. Atque ita docet Paulus *ambiguum*, 10. num. 4. §. C. de vsumfructu. Et ibi Salyce, fine. Et in hanc partem inclinat ibi Bald. ad finem, quamvis relinquat cogitandum.

8 Simile, si testator relinquat vxori vsumfructum, si castè, & viduam vixerit, & post eius mortem Titio, statim ac vxor congruerent conditioni, non expectata cius morte, debetur vsumfructus Titio. Quia testator prævaluens Titio in his vsumfructu heredi, & ad tempus mortis uxoris castè viuentis distulit, non in fauorem heredis, sed in uxoris castè viuentis fauorem: quare celefante hac vita conditione, censetur statim voulisse dare Titio, tempisque mortis uxoris designavit, ex foliū quod supponit illam semper castè viucentram. Atque reprobatur opinione Romani, & aliorum aliorum tenentes citantes Ioan. Andre. Bartol. Baldum, Albericum, Paulum, Alexand. Decium, Galiajulum, Socinum, Fortunium, & alios, Anton. Gomez tom. 2. variarum. c. 11. n. 35. Caualcanus de vsumfructu mulieris relatu. n. 70. Villalobos in suis communib[us] opinionibus verb. legatum n. 12. Mantica de coniunctura ultima volunt. 3. tit. 19. num. 19. Simon de Pratis de interpretatione ultimi voluntarii lib. 1. interpret. 2. foliū 14. num. 5. Raudensis de analogiis lib. 1. cap. 20. num. 6. Cephalus conf. 391. num. 1. lib. 3. Crasius de success. ab intestato. S. legatum. qust. 45. & 52. num. 7. Gallinus de verborum signific. lib. 9. cap. 13. per volunt. Castillo de vsumfructu lib. 1. cap. 62. n. 7. Brunorus in suo compendio. luter A. V. verb. de vsumfructu. vers. de vsumfructu relictu.

9 His suppositis, prima difficultas est, an sicut vsumfructus simpliciter relictus finitur morte vsumfructuarum, ita quoque finiatur quando est ad certum tempus relictus, verbi gratia, ad decennium, contingente vsumfructuarum ante id decennium morte? Ioan. Garzia de expensis. cap. 13. num. 5. & de coniungi qust. num. 174. fin. air non finiri morte, sed reliquo spatio pertinere ad vsumfructuarum heredes, quod tunc non induat vsumfructus naturam, sed ceneatur tota illius temporis quantitas relictia in omnes illos annos distributa. Diciturque ex textu l. xxviii. 5. ff. de vsumfructu legato. vbi expresse dicitur, vsumfructus villa legato uxori in quinquennium, & eo transacto villa legata alii, non cedere diem villæ comparanda, donec quinquennium lapsum sit. Cuius contrarium esset necessario dicendum, si statim finiretur vsumfructus, nec transferre ad vsumfructuarum heredem, iuxta ea, que diximus numero 6.

10 Sed absque dubio dicendum est, finiri morte vsumfructuarum, quia ita expresse deciditur l. *ambiguum*, 10. C. de vsumfructu, cuius textus non meminim Joannes Garzia, vbi exprassis, verbis decidit textus, vsumfructum temporale, sive relictum ad certum tempus, vt donec Titius expletat vigeimumquintum annis sive ad incertum, vt donec Titia nubat, exti morte vsumfructuarum ante id tempus contingat, reddit rationem textus, quod impossibile sit, vsumfructum ad heredes tranmitti, cum certissimi in morte vsumfructuarum extinguitur. Atque ita Baldus ibi. numero 1. Salyce num. 2. notab. 3. Caualcanus de vsumfructu mulieri rel. de vsumfructu lib. 1. cap. 62. fine. Rod.

11 int illus nuna- ce de

12 Ceterum dicendum est, latum esse discrimen, quod optimè explicant Ioan. Garzia de expensis. cap. 10. num. 39. & clariss. Molina Societas I e s v tomo 1. de istitia. disputatione 7. columna ultima, dicens de ratione vsumfructus esse ius vivendi, & fruendi fructibus proprio

proprio nomine: commoditatem autem vsumfructus esse virilitatem, quam habet vsumfructarius ex illis fructibus conferendo alterius ius ad fructus percipiendos, eisque fruendu[m] non nomine proprio, sed nomine ipsius concedentis. Quare in vsumfructuario transferente in alium hanc commoditatrem, manet verus primitus vsumfructus, impeditus tamen quoad actum vivendi, & fruendi, propter translationem commoditatis in alium. Exemplum si in beneficiario, qui ius haber ad percipiendas decimas nomine proprio, nec id in alium, ut potest, cap. quattuor. & cap. prohibemus de decimis, & tamen locare potest, & vendere decimas laicu[m], confiendo ei ius sibi comparandi, non tamen nomine proprio, sed nomine ipsius beneficiarii, cap. et alia de loco. Quod ius conductoris est alterius rationis à iure ipsius beneficiarii. Quare optime Barbola l. vsumfructu. §. numero 3. ff. solu[m] marim. dicit multas esse reales differencias inter vsumfructum, & eius commoditatem, vt prosequitur Iason l. cum filio. a. num. 1. 57. ff. de lega. 1. & Tiaqual. de rurali lignage. §. 1. gloss. 7. a. numero 46. & Ioan. Garzia de expensis. cap. 10. num. 42. & sequuntib[us]. Anton. Gomez tomo 2. variarum. cap. 15. numero 15. atque latum esse discrimen constabit ex dicendum numero 18. & deo amplectenda est frequentissima sententia hæc disponens, vt constabit ex dicendum num. 14.

13 Tertia difficultas est, an vsumfructus possit ab vsumfructuario alienari, & transferri in alium sine venditione, sive donatione, sive alio contractu absque domini proprietatis confusione? Duplex est sententia. Prior assertio id posse fieri. Dicitur est. l. i. de vsumfructu. 73. ff. de vsumfructu. & quæd. co quis vivatur ibi; sive vsumfructus legatus est, etiam multo heredi, cum extraneo vendere posset. & Larboribus. 13. in princip. ff. eadem. ibi; vsumfructarius vel ipsi fratre, vel locare, vel vendere, vel alijs frumenta cedere posset. & l. n. vivitur. 44. ff. eadem. ibi; non vivitur vsumfructu. nisi ne ipse vivatur, nec nomine eius alius, putat qui emit, qui tunc conductus, vel cui donatus est. & l. s. qui bona. 11. §. vsumfructu. ff. de pignor. ibi; nam & cōtempore vsumfructus tunc pignor. & l. venditione. 8. in princip. ff. de bonis auctoribus. Iude. possid. ibi; in venditione bonorum etiam vsumfructu. uenit. & ins. de sibi, & habitatione, in fine principij; ibi; vsum autem vendere, locare, aut gratis alteri concedere non licet. cum vsumfructarius omnia hoc facere posset. Qui textus intelligi nequeunt de venditione, seu alienatione solitus commoditatis, & non iuri vsumfructus: tum quia hunc intellectum tradentes distinunt, nullumque fundamento innituntur; tum quia nullius effectus est, sed omnino vanum, permettere venditionem vsumfructus reliqua alienanda commoditatis facultate. Et ideo hanc sententiam sustinet Glosa l. Larboribus. 14. verb. vel donec in 2. solutione ff. de vsumfructu. & quemad. co quis vivatur. Abb. cap. nuper. numero 1. de donat. inter vir. & ux. Alberic. l. 1. numero 4. C. de bonis auctoribus. Theophil. inff. de vsumfructu. §. finit. & ibi Picardous numero 14. Hotaman. ibi. vers. cedendo extraneo, & ibi Petrus Triciatus numero 30. & 31. & 32. Aretinus Iouis Roma. §. duo fratres. numero 28. & 29. ff. de vverb. obliq. numero 31. Emanuel Suar. lib. 1. obseruat. cap. 6. Hugo Donell: de pignor. it. in omnibus rebus, vbi boni sum. pignoris obligatio constituit. Cuiac. lib. 1. 5. obseruat. cap. 6. Pratensis in thesauro iuris civilis. verb. vsumfructu. Morla ius emporio iuri. l. part. iii. 6. ff. de seruitu. qust. 1. numero 14. & 15. Laudatus conf. 15. numero 5. & conf. 18. numero 5. lib. 2. Cephal. conf. 20. numero 2. lib. 1. Lare. l. 6. quis à liberis. §. part. numero 66. ff. de liber. agn. Castillo latissime de vsumfructu. lib. 1. cap. 69. à numero 14. & que de 18. Mendez l. cum oportet. 2. part. numero 119. & 120. C. de bonis auctoribus. Molina lib. de primog. cap. 19. numero 21. vers. nec textus, in fin. Felician. de cassib. lib. 2. cap. 4. num. 4. Maenzen dicens in puncto hanc esse veriorem lib. 5. recopiat. l. 1. 13. gloss. 3. numero 15. fatetur tamen Pinellus ibi. numero 40; statim in

Summa Th. Sanchez pars III.

H. 3 extan

Si additionator verb. alienationem & l. res quæ amittuntur. & l. Paulus ibi. numero 2. & l. 1. 4. ad fin. ff. de neys. & l. cotren f. 70. 1. 5. final. numero 5. ff. de publican & l. quis Roma. & dno f. tres. numero 4. fine. ff. de vverb. obliq. ac ibi Alexander. & fin. Hoffstein. cap. Raynaldus. numero 4. de testamento. l. fin. numer. 80. Ripa numero 88. Alciatus p. 48. Bartol. olom. Socinus conf. numero 13. lib. 1. C. pudicatus conf. 218 in fin. lib. 3. Paris. conf. 71. numero 3. lib. 1. at manes

caus. 30. numero 7. Fulgo. l. 5. qui. §. final. numero 4. ff. de pignor. Alexand. de Nevo cap. mper. numero 6. de donat. inter vir. & uxor. Ripa lib. obligacione. numero 7. ff. de pignor. Matthaeus de Afflict. lib. 3. consti. rubr. 5. numero 19. Faber inst. de viffructu. §. finit. numero 1. & 2. & 5. item finit. numero 2. & ibi Cuiacius vers. nihil agitur. & §. in notis ad Ulpianum. it. 19. vers. viffructu. Negulat de pignor. 3. membro. part. 2. numero 3. Hermanot. 1. naturaliter. §. nihil commone. numero 18. ff. de acquirend. possess. & ibi Fab. Achorom. numero 3. Baldwin. inst. de viffructu. §. finit. numero 16. usq. ad 18. & ibi Platea numero 13. & 14. Angel. numero 1. & 2. Claudio Cantuicul. in parabola ad inst. tit. de viffructu. quadruplici pagina ante finem. Myntinger ibi. numero 7. Tiraquel. alios referens de retractu lignager. §. 2. 6. gloss. l. numero 46. Nicolaus Superant. addit. ad Portium. eodem §. finit. numero 4. Baptif. de prius leg. total. centur. 3. numeri 2. & 2. Redoan. tract. de rebus eccl. non alien. questione 15. a numero 2. usq. ad 12. Loazes. l. filii famili. §. Diui. numero 17. ff. de legati. Fabian. tract. de empi. & vendi in questione 4. principali. questione 21. numero 33. Gregor. Lopez l. 2. verb. el derecho. s. 32. part. 3. Angel. summa. verb. de viffructu. numero vltim. & ibi Tabiena fine. Couar. lib. 1. variar. cap. 8. numero 7. Caualcan. de viffructu mulieri relatio. numero 66. Anton. Gomez 2. tomo variar. resolut. cap. 15. numero 15. & l. 7. Tauri. numero 33. Sarmienti lib. 3. selectar. cap. 9. numero 2. & 3. Martin. Montez. in desponsib. regni Aragon. decis. 46. a numero 9. & numero 22. & 5. Gama decisio. 299. numero 1. & 2. Menchaca de succes. creatione. lib. 1. §. 7. numero 40. Horos. l. si tibi decem. §. pactum. num. 2. ff. de part. Surd. de alimento. sit. 8. prius. 43. num. 6. Quesada in suis questi. iuris. cap. vltim. num. 16. Hieron. Gabr. conf. 192. num. 11. & 14. volum. 1. Cephal. conf. 436. num. 109. volum. 2. Riman. conf. 436. numero 12. volum. 4. Barbola d. de viffructu. num. 1. fine. & 2. Istan. Garzia de expensis. cap. 10. num. 39. Molina Societas. I s. v. tomo 1. de inst. diff. 7. col. 5. ff. vers. li. et proprietarii. Spino specul. testam. gloss. l. 13. principali. num. 61. & 62. Sayro thesauro castuum. tomo 2. lib. 9. cap. 30. num. 10. Fachin. lib. 6. controver. uris. cap. 12. vers. ego pr. Immo nec actio ad ius viffructus nondum constituti potest cedi, aut vendi. Bart. l. si viffructu. 4. paulo post principium. ff. de noua. Faber inst. de viffructu. §. finit. num. 1. & 2. Angel. ibi. num. 2. vers. in gloss. 1.

Ex his sententia haec posterior multo magis mihi placet, etiam stando in iure communis; atque in hoc regno Castellæ est certa, vt bene animaduertunt Istan. Garzia de expensis. cap. 10. num. 33. Matienzo lib. 5. recip. it. 11. l. 13. gloss. 5. n. 15. quia communem sententiam approbatuit. l. reg. 24. tit. 31. p. 3. ibi: como quer que este tal que ha el viffructu en la cosa, lo podria arrendar a otro si quisiese, con todo esfa el derecho que en ello ania, no lo puede engranar. Nec obstant leges contraria probantes adducta n. 1. 3. quippe ex omnes verba allegamus numeri 18. et 24. cuus verba allegamus numeri 1. 3. et 24. et 31. ibi: con todo so el derecho que en ello ania arrendar. Et ratio est, quia locatio non est al. habitus alienare, obligare, vel vend. sed adit. Gloss. Clemens. l. in verb. loci. 15. potest 15. de re-

fructus alienare, potest ramen illud locare, vi. Ita, ex Regia 24. cuus verba allegamus numeri 18. et 24. et 31. ibi: con todo so el derecho que en ello ania arrendar. Et ratio est, quia locatio non est al. habitus alienare, obligare, vel vend. sed adit. Gloss. Clemens. l. in verb. loci. 15. potest 15. de re-

16. lib. 1. variar. resolut. cap. 8. num. 7. Baptista de privileg. total. centur. 3. num. 21. & 22. Cuia. vbi suprà. Anton. Gomez 1. 7. Tauri. num. 33. & tomo 2. variar. cap. 15. numero 15. Caualcan. de viffructu. mulieri relatio. numero 66. Martin. Monter. in decis. regni Aragonie. decis. 46. a numero 9. Matienzo lib. 5. recip. tit. 11. l. 13. gloss. 3. num. 14. Spino specul. test. ameri. gloss. 13. princ. num. 63. Claud. Cantuicul. in parabola ad inst. tit. de viffructu. quadruplici pagina ante finem. Faber inst. eadem tit. §. finit. numero 2. & §. item finit. numero 19. Peregrin. conf. 97. numero 19. volum. 1. Sayro in clavis regia. lib. 9. cap. 3. numero 10. Hondonedus conf. 19. num. 21. vol. 2. Molina tomo 1. de inst. dispu. 7. col. 5. vers. sive proprietarie. Morla emporio iuris. 1. parte. 6. ff. de feruari. quaf. 1. numero 15. in fine. & multi alijs. quos referunt Pinell. l. 1. p. 3. n. 38. C. de bon. maternis. & Portol. tract. de confort. c. 8. n. 15. Et eandem sententiam sufficiunt Mendez l. 1. com. oportet. p. 2. num. 119. & 120. C. de bonis. que liber. Cardin. l. si quis a liberis. §. parens. n. 70. & 7. 1. ff. de liberis agnoscent. quando transfertur viffructus ex domini proprietatis consensu: tunc enim durabit toto, & solo vice tempore eius, in quem transfertur; nec de morte transferuntur, aut de vita curabitur, ut constat ex l. si viffructu. 4. ff. de nouation. Et ratio est, quia, vt diximus num. 5. tunc confitetur nouus viffructus in persona eius, in quem transfertur, & idc. a sola eius vita pender. Et ita tradunt Gloss. l. de viffructu. §. 8. verb. constitutur. ff. soluto maritim. & ibi Platea num. 3. Imola num. 5. Bart. l. si viffructu. & fine. & ibi Bald. fine. ff. de noua. Nicolaus Superant. Addit. ad Portium inst. de viffructu. §. final. n. 4. Barbola d. l. de viffructu. num. 5. Claud. Cantuicul. infrâ. Pinell. l. 1. p. 3. n. 40. vers. sed. d. c. mper. C. de bonis maternis. Anton. Gomez 2. tomo 2. variar. resolut. cap. 15. n. 15. Sed hoc licet aliqui, vt intelligatur quando transferenti nondum erat traditus viffructus, sed competrerat actio ad illum, quia cum sola actione competenter incipiat viffructus in persona cessionarij, nec in cedentis persona incepit, non pender a vita cedentis, sed cessionarij. Secus in primo casu: & ita docet Glossa. sic intelligens illum textum ex l. si viffructu. 4. verb. eius. & mitit. de viffructu. §. final. verb. morte. & nec esset. 8. in fine. ff. de pericul. & commod. rei vend. Sed iure optimo hanc limitationem reprobat Bart. l. 4. ff. de viffructu. paulo post principium. ff. de noua. Pinell. proxim. allegatus. & Claud. Cantuicula. Quia cum semper nouus viffructus constitutatur in persona huius cessionarij, operante id dominii proprietatis consensu in illum translationem, semper pendebat ex sola huius cessionarij vita. Nec quicquam refert, an in cedente constitutus sit, aut solam in illum constituerunt actionem habuerit. Doctrinam verò, quae afferit perire viffructum quando de consensu domini proprietatis transfertur actio, tener Faber inst. de viffructu. §. finit. n. 2. & hic n. 2. & 3. Glossa. limitationem sequitur, cum hoc tanen addito, quando de consensu domini actio perire morte cessionarij: si autem de consensu domini viffructus, si simpliciter concessit, perire morte cedentis; si vero non simpliciter, sed agendo, & quasi constitutendo viffructum de novo, tunc perire morte cessionarij.

20. Ultima difficultas est, viffructarius alienans illum viffructus ius, ex ipso illo amittit, & ad dominum proprietatis redcat. Duplex est sententia. Prior aut eo ipso amittere, & redire ad dominum proprietariam. Dicitur ex l. si viffructu. 6. ff. de iure dor. ibi. p. extraneo cedatur, id est, ex proprietatem non habet, nihil ad eum transire, sed ad dominum proprietatis reveretur viffructum. Atque ita docent Glossa ibi. verb. viffructum. & inst. de viffructu. §. final. verb. cedendo. Bart. l. res quas. 26. num. unico. vers. quero hic. c. de iure dor. Istan l. qui Roma. §. duo fratres. numero 80. c. de verborum obligatione. & ibi Ripa num. 88. Faber inst. de viffructu. §. final. in fine. Grgorius Lopez l. 2. 4. verb. el derecho. tit. 31. part. 3. Couar.

quaf. 7. col. 2. num. 18. Post ror haec sententia est probabilior attento iure 12. communis. At in hoc Castellæ regno est amplius iudicaret prior, & ha approbat est Reg. 24. tit. 31. part. 3. at maneret H H 4 2 extan

deños que si aquél aquien orzogado el vñofrñto, o vñ en la cosa, orzogasse despues a oro alguno el derecho que aua en ello, que se desata por ende el vñofrñto, o el vñ, y tornase por ende al señor de la propiedad, de allí a delante no lo devuauer, ni el oro aquien lo el vñofrñto. Atque ita Castillo eo cap. 69. num. 23. fin. & Ioann. Garzia eo cap. 10. num. 37. dixerunt conditores huius legis magis sequitos opinionem Azonis, quām rigorem iuris communis. Sed admittenda quoque est limitatio, quam num. 19. fine articulus ex Baldo, & Gregorio Lopez.

S V M M A R I V M.

Qualiter autent presbyteros. C. de Episcop. & cleric. disponent, ut a clericis acquisita sint quasi castrrena, vim legis habeat. n. 23.

Quotuplex sit filiofamilia peculum. n. 24.

An bona aduentitia acquisita a clericis ante clericatum, efficiamus quasi castrrena clericatu assumpto, aut Episcopatu, & perdat pater vñofrñtum coram iuris referunt quædam sententia. n. 25.

Explicatur sententia authoris. n. 26.

An bona profectitia acquisita a clericis sint quasi castrrena, referunt quædam sententia. n. 27.

Explicatur sententia authoris. n. 28.

Explicatur l. 3. it. 21. port. 1. & quando donata per patrem clericis filiostim, vel tanquam patrimonium, et ad ordines promouetur, sint quasi castrrena. numero 29.

An omnia aduentitia acquisita post clericationem sint quasi castrrena iuris referunt quædam sententia. n. 30.

Sententia authoris. n. 31.

An hoc pruilegium intelligatur de omnibus clericis, etiam prima iuris & referunt quædam sententia. numero 32.

Sententia authoris. n. 33.

An oportet clericis prima iuris aut minorum ordinum, et frumentis hoc pruilegio, habere omnia requisita in Trident. fest. 25. cap. 6. de reformat. & frumentis pruilegio foris & an omnia illis requirantur, et frumentis reliquis clericorum pruilegio? Referunt quædam sententia. numero 34.

Explicatur sententia authoris. n. 35.

An hoc pruilegium habet locum in clericis coninguisimo numero 36.

Q U E S T I O secunda. Quale peculium sint bona acquisita a filiostim clericis. Anlam dubitanti prebet nobis textus s. presbyteros. ambient de sanctiss. Episcop. unde desumitur autent presbyteros. l. 1. C. de Episcop. & cler. vbi sic habetur. Presbyteros antem, diaconos, & subdiaconos, canores, & lectors, quos omnes clericos appellantur, ex quo modo ad eorum dominum venientes, habere sub sua potestate præcipuum, ad similitudinem castrorum peculiorum, & donare secundum leges, & in testari, sicut sub parentum sim potestate. Quod idem priuilegium induitum est l. sacrofam. 32. C. de Episcop. & cler. Sed huius textus de solis Episcopis, presbyteris, & diaconis agebat. Verum, vt aduersus ibi Glosa verb. diaconi, idem ad alios clericos extensum est per d. autent presbyteros. Sed aduersus hanc decisionem infurgit Decius l. sentim. in noua edit. numero 14. C. quæst. tamen. fæc. posidicentes non habere vim legis ex defectu potest. Quia quamvis clericis sit favorabilis, at leges sine lemn clericorum mentionem facientes, qualis e quantumvis favorabilis sint, non habent vim ut diximus hoc lib. 7. cap. 12. numero 18. Si probari can decisionem, quis nos, de testam.

*Re- ap-
milias tari de-
guisitis, videtur.*

Ex hac approbatione iuris canonici obtine-

*re-
tendit Decius ibi non constare loqui de fili-*

*textum disponentem posse clericum
vnde, quam ex ecclesiastico titule*

vitandum ibi cauerit, dum disponitur eius legitimam non minuantur, iuxta l. sacrofam. 33. C. de Episcop. & cler. quæ exprestis loquitur de acquisitis post clericatum, ibi: ea quæcumque in eadem clericatus gradu, loco, vienentes acquirere, & habere potestim. Preterea, quia etiam d. asub. presbyteros, de his solis bonis loquitur, ibi: ad dominum eorum venientes, nempe clericorum, de quibus loquitur. Ergo agit de acquisitis per clericos. Cum quælitas adiuncta verbo sit iuxta tempus verbi intelligentia. l. in delicto. §. si dannum in extraneis. ff. de noxal. Tandem, quia cum per clericatum non cesset patria potestis, iuxta frequentissimum, ac verisimiliter sententiam, non est cur ceſſer, vñſfructus anteac acquisitus: eo vel maxime, quod esto cefſaret, non cefſaret subin- vñſfructus ille. Nam Episcopatu alſumptu cefſaret patria potestis, nec tamen extinguitur vñſfructus in bonis illius filiostim anteac a patre acquisitus, ut optimi docent Beroius, Alcanus Clemens, Pinell, Anton. Gomez, Surdis, Matienzo statim allegandi. Et professione religionis similiter soluit patria potestis, & retinet adhuc vñſfructum bonorum anteriorum acquisitorum, vt ostendemus num. 39. & ibi pati- nom trademus. Et ideo omnes Doctores, quos ibi pro ea sententia referemus, sunt a fortiori huius sententia. Atque in propriis terminis eam docent Paul. d. l. sacrofam. num. 1. Decius cap. in preflesia, in noua edizione. a num. 249. vñſfructus ad 252. de probat. & ibi Paris. num. 156. initio. Ioan. Lup. rubr. de donat. inter vir. & exor. §. 43. num. 13. & 14. Beroius decit. 122. num. 33. Mantua, dicto cap. in presentia. num. 66. Nauar. comment. 2. num. 55. de regu- lar. Couat. cap. quia nos. num. 2. de testament. Tello l. 5. Tauri. num. 4. Pinell. l. 1. p. 1. num. 42. vers. 9. ampliatur. & num. 43. C. de bonis mater. Alcanus Clemens de patria potestis effectu. 2. num. 3. vers. 7. amplia. Anton. Gomez l. 4. Tauri. num. 6. & fin. Molina lib. 1. de primog. cap. 19. num. 28. Soarez in q. majoricatu. num. 37. & 38. Perez t. 1. it. 3. lib. 1. ordin. §. est etiam aliud clericis priuilegium, fol. 65. Surdis de alimento. 9. quæst. 20. num. 34. Matienzo lib. 5. recipit. iii. 1. 9. glos. 2. num. 2. & 1. fine. Molina Societas l. 5. tom. 1. de iug. diff. 138. col. penult. vers. dicendum tamem. Azor. 2. inst. moral. lib. 1. c. 2. vñſfructus, li- mitat, dummodo sint data ab alio, quam a patre. Sed polo inferius explicat dicens se limitasse, dummodo, num. 16. 4. C. de bonis que liber. Benedict. Egidius l. 1. p. 1. §. 7. num. 10. ad finem. C. de acros. Eccl. Nec obstant rationes contrariae. Nam ad 1. die id argumentum procedere vbi in vitroque matrimonio eadem est ratio, vt be- probat Euterardus eodem loco ab argumento carna- li. nu. 9. At in prefenti constat diueritas rationis, quippe filii ducenti vxorem redditur is vñſfructus, quod liberos procreare, ac matrimonii onera sufficiere possit, quod celari in matrimonio spirituali. Ad secundam confiat ex dictis.

Secundum dubitatur, an decisio eius authenticæ locum habet in bonis profectiis post clericatum à filiostim acquisitis, vt ea censeantur quasi castrrena. Videtur enim pars affirmans quia predicta authenticæ generaliter videtur loqui, ibi: res quoniam dolib. Preterea quia lex regia 3. fine. ita. 21. p. 1. id expressis verbis videtur indicare, ita: puden. i. clerici. faser. iustitiam de las cosas que le dieren sus padres estando en poder de los. At confitat hæc quasi ex patris substantia profecta esse profectoria. Atque huius sententia videtur clare Anton. c. quia nos. fine. de testam. vbi dicit clericis. acaſtren- sibus posse testari de iis, quæ a patre acquisiuit. Et idem videtur clare sentire laton. l. filia licet. num. 7. C. de colla. Rebuffi. de priuileg. scholast. priuileg. 155. num. 4. Gerard. singulari. 54. tene. meut. Gomez Arias l. 27. Tauri. num. 102. & Roland. conf. 16. num. 5. & 6. vol. 4. Autem quæcumque donata per patrem filiostim clericis, effici quasi castrrena.

At omnino tenendum est, nihil prorsus immutantur, alijs non comparanda, vt haberet exprestis in l. testam. 1. de caſtrenſi peculo. Ergo similiter, &c. Et ideo in h. ne sententiam, quamvis dubitans inclinat Anna- nias. quia nos. num. 8. de testam. & illi fauent Petr. Odo- fred. vt Albert. Salycketus l. sacrofam. noum. in princ. C. de Ep. cap. & cler. vbi textum illum concedentem clericis facit item de suis bonis, ac de quasi caſtrenibus disponit, sive in summam redigunt, vt licet clericis disponeat de acquisitis intuitu Ecclesiæ. Atque iudicat prius tex. quis docent Oldrad. conf. 17. num. 2. at maneres extan-

cal. sacrae sancte. paulo post p[ro]m. Salycet. aut[or] presbyteros, statum in p[ri]nce. C. de Episcop. & cler. Additionator ad De- cimum. c. in p[re]sentia. in noua edit. n. 249. linea B. verb. pa- trius. de probat. Anton. Gomez l. 48. Tauri. n. 7. Mendez l. cum oportet. p. num. 163. C. de bonis que liberis.

Posterior sententia (cui tanquam multo probabiliori adhaereo) ait, omnia prorsus, quae in laico essent ad- ventitia, & post clericatum acquirantur, esse quasi ca- ffrerentia; & proinde patri nequamquam acquiri illorum v[er]sumfructum, sed pleno iure quoque omnia acquiri fi- lio. Probat ex c. quia nos. de testament. ibi; licet clerici de his que paterna f[ac]tio[n]is, aut cognationis intiu[n]ta, aut ar- tificio sum adcepit, seu dono consanguineorum, aut amicorum, liber[er]e disponere valeant. vbi expressus est sermo de omni- bus aduentitiis. Qui textus eti[am] non omnino probet hanc partem, ut aduentinus num. 23. fin. sicutem adiu- nat. Idem probatur ex d. aub[er]n. presbyteros, ibi: res quo- modolibet ad eorum dominium venientes. & l. sacrae sancte. 33. C. de Episcop. & cler. ibi; ea quacumque in eadem clericatus gradu, que verba vniuersalia, quaecumque & quomodolibet, cum sint ita vniuersalia, restringi nequeunt ad acqui- sita solo clericali titulo; & l. regia. 3. fine. t[er]tii. 21. p. 1. ibi; Oiro si pueden los clergios fazer testamento de las cosas que les dieren sus padres, de lo que gauren de otraparte fiendo en su poder dello. Præterea, quia id priuilegium conceleum est clericis ratione dignitatis, & meritorum, vt constat ex d. l. sacrae sancte, ibi; qui semel probatis moribus integrati, est ab hume gradum meritorum peruenire. Que ratio militat in omnibus bonis, & ideo non est simile de acquisitione per milites: quippe id priuilegium, vt eorum bona essent caffren[t]ia, solis bonis acquisitis in caitis concessum est; & ideo celst[er] fundamentum contraria sententia. Et idcirco huius sententia sunt Specu- culat. t[er]tii. 6. auctio[n]e. n. 47. Holtiens. in summa. iii. de pecul. clericor. n. 3. verb. diuid est peculium. & c. quia nos. n. 1. & 2. & ibi Joannes Andr. n. 4. Anton. fine. Abb. si- ne. Anch[er]. n. 6. Cardinal. n. 1. opposit. 1. Imol. num. 6. Barbar. n. 5. Idem Abb. c. constitutio. n. 7. de integrum restat. & rubr. de pecul. clericor. n. 2. vbi & Cardin. ad fin. Odofred. d. l. sacrae sancte. fin. & ibi Paul. num. 3. idem Abbas c[on]f[er]entia. n. 6. & ibi Paris. num. 15. & 16. de probat. & ibi Decius in noua edit. n. 23. & 24. Albertic. l. donatione, ad fin. C. de collat. Guillermo Benedictus c. Rayninus verb. matrem. n. 21. de testam. Cepol. cause- la. 113. n. 2. Iafon. l. filie licet. n. 6. C. de collat. Segura l. Im- perator. n. 93. ff. ad Trebell. Angel. verb. clericor. 15. n. 12. Sylvest. verb. clericor. 4. 9. 14. num. 10. & verb. peculium. 1. q. 2. ad fin. Tabiena verb. peculium. q. 1. num. 2. Ioan. Lup. rubr. de donat. inter vir. & xvir. q. 42. num. 7. Crott. l. frater a fratre. num. 106. fin. ff. de condit. indeb. Roland. cons. 16. num. 43. & 6. vol. 4. Bernard. Diaz practica. c. 132. n. 6. ad fin. Rebuff. de priuilegio scolasticorum. primileg. 15. num. 4. Gualdens de arte testandi. t[er]tii. 1. cautele. 1. num. penult. & ult. Nauar. summa Latina. & Hispana. c. 17. n. 142. & Co- quar. d. c. quia nos. num. 2. Soarez in q. maioricatu. num. 3. & Gerard. singulari. 54. Tenemini. Castillo l. 6. Tauri. verb succeedit ex testamento. verb. ex quo dicit. Gregor. Lop. 1. 2. verb. aduentio. n. 21. p. 1. Gomez Arias l. 3. Tauri. num. 31. Molina lib. 1. de primog. c. 19. num. 27. Perez l. 1. t[er]tii. 1. ordinamenti. q. est etiam & aliud clericis priuile- gium. fol. 65. Cald. l. securatores verb. lexis. num. 103. C. de integrum refut. Azebedo lib. 5. recipit. t[er]tii. 1. 3. num. 15. Matienzo edem t[er]tii. 1. 9. glo. 4. num. 12. Spino speci- flement. in rubr. glo. 4. num. 21. & 22. Cornejo Add. ad Anton. Gomez l. 47. Tauri. edit. 1. fin. ad num. 1. N. Societatis Iesu s[ecundu]m tom. 1. de inst. disp. 1. 8. col. 2. & di- col. 2. verb. item quasi caffren[t]ia. Benedictus Egid. l. 9. 7. num. 10. C. de sacrof. Eccles. Leonardi lib. 4. dub. 2. num. 7. & 10. 2. 1. inf. 2. 1. mo- senti. 1. 2. 1. 2. 8. 4. 9. & 10. 1. lib. 2. 2. 2. 3. 9. 9. Pro eas vacuant Bart. 8. presbyters. num. 1. aub[er]n. 1. 9. Bald. d. l. sacrae sancte. num. 4. m.

absolutè dicunt in peculio clerici non habere patrem v[er]sumfructum.

Vltimò dubitatur, an huismodi priuilegium, vt bo- 32 na post clericatum acquisita sint quasi caffren[t]ia, ha- beat locum in omnibus clericis etiam prima tonsura. Quidam censem: hoc priuilegium solis clericis confi- turis in sacris ordinibus competere. Dicuntur ex d. l. sacrae sancte, vbi de solis constitutis in sacris ordinibus sermo fit. Atque ita docent Ripa Lin. quartam. num. 171. ff. ad l. Fidel. Vigilius inf. quibus non est permis. sic. t[er]tii. in princ. num. 18. Cald. l. si curatores. verb. lexis. num. 105. C. de integrum refut. Mendez L. cum oportet. p. 4. num. 167. C. de bonis que liberis. Quamvis hi duo admittant hoc in clericis prima tonsura cum quadam limitatione, quam num. 34. referemus, & tener Salzedo Addition. ad Ber-nard. Diaz practica. cap. 132. linea G.

Sed verius est, hoc priuilegium competere omnibus 33 clericis etiam prima tonsura. Probatur ex d. aub[er]n. presby- teros. C. de Episcop. & cler. ibi; ea quacumque in eadem clericatus gradu. que verba vniuersalia, quaecumque & quomodolibet, cum sint ita vniuersalia, restringi nequeunt ad acqui- sita solo clericali titulo; & l. regia. 3. fine. t[er]tii. 21. p. 1. ibi; Oiro si pueden los clergios fazer testamento de las cosas que les dieren sus padres, de lo que gauren de otraparte fiendo en su poder dello. Præterea, quia id priuilegium conceleum est clericis ratione dignitatis, & meritorum, vt constat ex d. l. sacrae sancte, ibi; qui semel probatis moribus integrati, est ab hume gradum meritorum peruenire. Que ratio militat in omnibus bonis, & ideo non est simile de acquisitione per milites: quippe id priuilegium, vt eorum bona essent caffren[t]ia, solis bonis acquisitis in caitis concessum est; & ideo celst[er] fundamentum contraria sententia. Et idcirco huius sententia sunt Specu- culat. t[er]tii. 6. auctio[n]e. n. 47. Holtiens. in summa. iii. de pecul. clericor. n. 3. verb. diuid est peculium. & c. quia nos. n. 1. & 2. & ibi Joannes Andr. n. 4. Anton. fine. Abb. si- ne. Anch[er]. n. 6. Cardinal. n. 1. opposit. 1. Imol. num. 6. Barbar. n. 5. Idem Abb. c. constitutio. n. 7. de integrum restat. & rubr. de pecul. clericor. n. 2. vbi & Cardin. ad fin. Odofred. d. l. sacrae sancte. fin. & ibi Paul. num. 3. idem Abbas c[on]f[er]entia. n. 6. & ibi Paris. num. 15. & 16. de probat. & ibi Decius in noua edit. n. 23. & 24. Albertic. l. donatione, ad fin. C. de collat. Guillermo Benedictus c. Rayninus verb. matrem. n. 21. de testam. Cepol. cause- la. 113. n. 2. Iafon. l. filie licet. n. 6. C. de collat. Segura l. Im- perator. n. 93. ff. ad Trebell. Angel. verb. clericor. 15. n. 12. Sylvest. verb. clericor. 4. 9. 14. num. 10. & verb. peculium. 1. q. 2. ad fin. Tabiena verb. peculium. q. 1. num. 2. Ioan. Lup. rubr. de donat. inter vir. & xvir. q. 42. num. 7. Crott. l. frater a fratre. num. 106. fin. ff. de condit. indeb. Roland. cons. 16. num. 43. & 6. vol. 4. Bernard. Diaz practica. c. 132. n. 6. ad fin. Rebuff. de priuilegio scolasticorum. primileg. 15. num. 4. Gualdens de arte testandi. t[er]tii. 1. cautele. 1. num. penult. & ult. Nauar. summa Latina. & Hispana. c. 17. n. 142. & Co- quar. d. c. quia nos. num. 2. Soarez in q. maioricatu. num. 3. & Gerard. singulari. 54. Tenemini. Castillo l. 6. Tauri. verb succeedit ex testamento. verb. ex quo dicit. Gregor. Lop. 1. 2. verb. aduentio. n. 21. p. 1. Gomez Arias l. 3. Tauri. num. 31. Molina lib. 1. de primog. c. 19. num. 27. Perez l. 1. t[er]tii. 1. ordinamenti. q. est etiam & aliud clericis priuile- gium. fol. 65. Cald. l. securatores verb. lexis. num. 103. C. de integrum refut. Azebedo lib. 5. recipit. t[er]tii. 1. 3. num. 15. Matienzo edem t[er]tii. 1. 9. glo. 4. num. 12. Spino speci- flement. in rubr. glo. 4. num. 21. & 22. Cornejo Add. ad Anton. Gomez l. 47. Tauri. edit. 1. fin. ad num. 1. N. Societatis Iesu s[ecundu]m tom. 1. de inst. disp. 1. 8. col. 2. & di- col. 2. verb. item quasi caffren[t]ia. Benedictus Egid. l. 9. 7. num. 10. C. de sacrof. Eccles. Leonardi lib. 4. dub. 2. num. 7. & 10. 2. 1. inf. 2. 1. mo- senti. 1. 2. 1. 2. 8. 4. 9. & 10. 1. lib. 2. 2. 2. 3. 9. 9. Pro eas vacuant Bart. 8. presbyters. num. 1. aub[er]n. 1. 9. Bald. d. l. sacrae sancte. num. 4. m.

Matenzo edem t[er]tii. 1. 9. glo. 4. num. 12. Spino speci- flement. in rubr. glo. 4. num. 21. & 22. Cornejo Add. ad Anton. Gomez l. 47. Tauri. edit. 1. fin. ad num. 1. N. Societatis Iesu s[ecundu]m tom. 1. de inst. disp. 1. 8. col. 2. & di- col. 2. verb. item quasi caffren[t]ia. Benedictus Egid. l. 9. 7. num. 10. C. de sacrof. Eccles. Leonardi lib. 4. dub. 2. num. 7. & 10. 2. 1. inf. 2. 1. mo- senti. 1. 2. 1. 2. 8. 4. 9. & 10. 1. lib. 2. 2. 2. 3. 9. 9. Pro eas vacuant Bart. 8. presbyters. num. 1. aub[er]n. 1. 9. Bald. d. l. sacrae sancte. num. 4. m.

Matienzo codem lib. 5. tit. 8. l. 3. glo. 1. n. 4. Molina Soci- tatis Iesu s[ecundu]m tom. 1. de inst. disp. 1. 8. col. penult. & disp. 2. 1. col. 1. verb. item quasi caffren[t]ia. & clare videtur tentare Menchaca de success. creatione. lib. 3. §. 30. num. 20. 9. Nam relata v[er]aque opinione, concludit dicendum esse, vt air Couar. e. quia nos. de testamen. in quo loco Couar. amplectitur hanc sententiam. Pro eadem sententia sunt Speculator. Bart. Bald. Paul. Alberic. Roland. Angel. Syl- uest. Greg. Lopez. Tabiena. Nauar. Leonard. & Azor v[er]aque loco allegati num. 31. Nam absque aliqua distinctione loquuntur de clericis, dicentes eorum bona gaudere hoc priuilegio.

54 Quidam autem ex his Doctoribus temperant hanc sententiam, vt intelligatur quando hi clerici minorum ordinum, aut prima tonsura actu inferiorum Ecclesie. It docent Auendano v[er]aque loco allegati num. pre- ced. Addition. ad Decimum c. in p[re]sentia. in noua edit. numero 255. linea A. verb. minorib[us]. de probat. Immo alij perunt, vt habeant omnia requirata in Trident. sess. 23. p. 6. de reform. ad gaudendum priuilegio fori; que sunt deferre habitum, & tonsuram, aut esse in scholis, aut in aliquo Ecclesiastico ministerio ex Episcopi licentia, vel beneficio Ecclesiastico habente. Ita Spino, Matienzo, Benedictus Egidius num. 11. fin. Molina Societatis Iesu v[er]aque loco allegati num. precedenti. Et cum eadem limitatione hanc tententiam admittit Caldas, & Mendez allegati num. 31. Hoc probant Caldas, & Mendez, quia quamvis hi duodecim loquuntur de priuilegio fori, non minus extendunt ad alia priuilegia. Quia longe maior ratio est, vt alia priuilegia amittantur, quippe facilius amittuntur, vt constat in clericis conjugato, qui nunquam hoc, nec catetis priuilegium gaudet, cum tam ferunt aliquibus conditionibus, gaudet priuilegio canonis, & fori, vt dicimus num. 36. Infuper id probat Molina Societatis Iesu s[ecundu]m, quod in defuditu[m] nem abierit, vt clerici minorum ordinum, & prima tonsura, eas conditions non ferantes, hoc priuilegio potiantur. Tandem potest probari, quia hi clerici non fe[re]ntur in habitu instar clericorum, censentur potius laici, & solo charactere clerici, vt inuit[ur] Innoc. c. 1. de apostol. num. 3. & allegatis Antonio, & Godredo. Tandem Capit. decis. Neapol. 161. num. 1. Atque ideo Felicianus trax. de censib. lib. 2. c. final. num. 14. dicit, nec hos clericos gaudere priuilegio canonis, ut decretem Trident. sess. 23. de reform. e. 6. Pro qua etiam sententia Manuel. l. filii famili. num. 12. & 18. ff. de regulis. Caldas. l. si cu- ratores. verb. lexis. num. 104. fine. C. de integrum refut. Mendez l. cum oportet. 4. p. num. 166. C. de bonis que liberis.

S V M M A R I V M.

An peculium profectuum, caffren[t]e, & quasi caffren[t]e, & libri filii famili transacti ad monasterium per eius pro- fessionem? num. 37.

Quid de aduentio, an transeat etiam quoad v[er]sumfructum? & illam amittit pater? Referatur quedam sententia. nu- mero 38.

Explicatur sententia authoris. num. 39.

An posse ingrediens religionem testari de tercia aduentio- rum parte, etiam quoad v[er]sumfructum? num. 40.

An filii famili posse in regno Castella testari de tercia ho- norum parte, etiam quoad v[er]sumfructum? Referatur qua- dum sententia. num. 41.

Sententia authoris, & explicatur l. 5. Tauri. num. 42.

An posse filii testari de tercia parte v[er]sumfructu[m] ad opera p[ro]p[ri]etatis? & alia debita soluta, & an testator pater credere filio affirmantem cum iuramento ea debita in suo testamen- to; & an posse filius legare partem tertij patri cum hoc onere, ut censentur testera legata impleri in sui v[er]sumfructu[m] priuilegiis, & in abio legans partem tertij censentur hoc velle? Et an legamus v[er]sumfructu[m] omnium honorum factu[m] ex viri, valeat in prædictissimis filiorum, & censentur com- pensari cum proprietate quinta, quam filius relinquit, vel posset eam cum hoc onere relinqueret? num. 43.

Acquisitus posse professionem sunt quasi caffren[t]ia, nec in eis habet pater v[er]sumfructum, sed ut pertinet ad monasteriorum. num. 44.

Quid de acquisitus posse veta bienni[us] Societatis IESV? nu- mero 45.

Qui de acquisitus tempore noniatiu[m]? num. 46.

Q[uestio]nem 37. Libri filii famili peculium transacta in monasterium succedendi capax eius profes- sione. Et quidem fatentur omnes autores allegan- ti, ut p[ro]pter titum minime transit[us] nec quoad propri- etatem, nec iuris v[er]sumfructum, quia quoad v[er]sus iudicaretur patris. Et milititer fatetur omnes illi peculium. extan-